

CAZİBE MERKEZLERİNİ DESTEKLEME PROGRAMI UYGULAMA USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amacı; 10/07/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 385 ve 394 üncü maddeleri kapsamında bölgesel gelişme amaçlı tematik bir destek programı olarak tasarlanan Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP) kapsamında yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tahsis edilen ödenekten verilecek hibe ve diğer desteklerin türleri, sınırları, şartları, kapsamı, kullanımı, harcanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar, Programın önceki yıl uygulamalarında desteklenen projeler ile Diyarbakır, Elâzığ, Erzurum, Hatay, Malatya, Mardin, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Trabzon ve Van illerinde desteklenecek yeni projeleri kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar; 10/07/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 385 inci maddesinin birinci fıkrasının (s) bendi ve 394 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- (a) Ajans: Programın yürütüldüğü illerde faaliyet gösteren ilgili kalkınma ajansını,
- (b) Ajans özel hesabı: Bakanlığın bütçesinde Program için tefrik edilen kaynağın aktarıldığı ve Ajans adına 09/08/2018 tarihli ve 30504 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde kamu sermayeli bankalar nezdinde açılan hesabı,
- (c) Ajans uygun görüş formu: Program kapsamında Ajans tarafından Bakanlığa onaya sunulacak her türlü rapor, form vs. ile Bakanlığın onayı gereken her türlü proje revizyon taleplerinde kullanılmak üzere Ajansın görüşünü belirten ve Ek-5'teki formata uygun olarak hazırlanan formu,
- (ç) Ara rapor: Projelerdeki fiziki ve nakdi gerçekleştirmeler ile uygulamada karşılaşılan sorunları içeren ve sözleşmede belirtilen dönemler itibarıyla yararlanıcı tarafından hazırlanan ve Ek-6'daki formata uygun olarak Ajansa sunulan raporları,
- (d) Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
- (e) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- (f) Başvuru sahibi: Bu usul ve esaslar hükümleri çerçevesinde Program kapsamında destek almak üzere başvuran gerçek veya tüzel kişileri,

- (g) Destek Yönetim Kılavuzu: Bakanlık tarafından hazırlanan ve ajansın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akış ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, tip sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen el kitabını,
- (ğ) Eş finansman: Program kapsamında desteklenen projelerde harcanmak üzere yararlanıcı veya iştirakçi tarafından taahhüt edilen nakdi katkıyı,
- (h) Genel Müdür: Kalkınma Ajansları Genel Müdürünü,
- (ı) Güdümlü faizsiz kredi desteği: Ajansın proje değerlendirme raporu uygun görülen projelere aracı kurumlar vasıtasıyla faizsiz kredi temin etmek suretiyle sağlayacağı mali desteği,
- (i) Güdümlü finansman desteği: Proje değerlendirme raporu uygun görülen projeler için, ilgili aracı kuruluşlardan alınacak krediler karşılığında ödenecek finansman giderlerinin, ajans tarafından karşılanmasını öngören mali desteği,
- (j) Güdümlü proje desteği: 08/11/2008 tarihli ve 27048 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 28'inci maddesinde düzenlenen destek türünü,
- (k) KAYS: Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemini,
- (l) Nihai rapor: Projedeki fiziki ve nakdi gerçekleştirmeleri, uygulamada karşılaşılan sorunları içeren ve projenin tamamlanmasının ardından bir ay içerisinde yararlanıcı tarafından Ek-7'deki formata uygun olarak hazırlanan raporu,
- (m) Program: Cazibe Merkezlerini Destekleme Programını,
- (n) Program özel hesabı: Bakanlığın bütçesinde her bir program için ayrılan kaynağın aktarıldığı ve Ajans adına Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde kamu sermayeli bankalar nezdinde açılan hesabı,
- (o) Proje bilgi formu: Program kapsamında teklif edilen fizibilite desteği talepleri ve mekânsal gelişme projelerinin değerlendirmesinin yapılması amacıyla Ek-2'deki formata uygun olarak hazırlanan formu,
- (ö) Proje değerlendirme raporu: Projenin uygulama safhası dâhil yatırım, faaliyet, işletme vb. giderler ile projeden elde edilebilecek gelirler çerçevesinde hazırlanan; projenin fayda ve maliyet analizini içeren ve projenin ekonomik, ticari, finansal, sosyal, teknik, mali ve idari açıdan yapılabilirliğini, öncelikli olma gerekçelerini ve çevreye etkilerini ortaya koyan ve Ek-4'teki formata uygun olarak hazırlanan raporu,
- (p) Proje özel hesabı: Program kapsamında desteklenen projeler için Ajans tarafından kaynağın aktarıldığı, ilgisine göre Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına İlişkin Yönetmelik veya Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği çerçevesinde kamu sermayeli bankalar nezdinde proje yararlanıcısı adına her bir proje için açılan TL cinsi vadeli mevduat veya katılma hesabını,
- (r) Yararlanıcı: Projesi başarılı bulunan ve Program kapsamında destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerini,

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Programın hedefi

MADDE 5 – (1) Programın hedefi; ülke sathında daha dengeli bir yerleşme düzeninin sağlanması ve göçün kademeli olarak yönlendirilebilmesi için nispeten geri kalmış ve göç veren bölgelerde, bölgesel çekim merkezi niteliğini haiz şehirlerin katma değeri yüksek üretim, ihracat, istihdam, verimlilik, teknoloji ve yenilikçilik kapasitelerinin artırılmasıdır.

Desteklenecek projelere ilişkin genel esaslar

MADDE 6 – (1) Program kapsamında, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nin (2014-2023) bölgesel çekim merkezleri için öngörülen amaçları çerçevesinde Ek-1'deki öncelikli alanlarda projelere destek sağlanır.

- (2) Program kapsamında; kent ekonomisinin geliştirilmesine ve istihdama katkısı yüksek, proje bütünlüğü sağlanmış, sürdürülebilir bir işletme ve yönetim modeline sahip, yerli, yenilikçi ve katma değeri yüksek üretimi destekleyen ve çarpan etkisi fazla olan projeler desteklenir. Değerlendirmede ilin ve bölgenin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi dikkate alınır.
- (3) Aynı yararlanıcının ikiden fazla projesi aynı anda desteklenmez.
- (4) Program kapsamında aşağıdaki nitelikteki projeler veya proje bileşenleri desteklenmez:
 - (a) Hâlihazırda başka bir kurum tarafından rutin olarak sunulan hizmetleri içeren ve yenilikçi niteliği olmayan projeler,
 - (b) Yurtdışı ziyaret ile yurtdışı seminer, konferans, eğitim vb. faaliyetleri içeren proje kalemleri,
 - (c) Proje amaçları ile ilişkilendirmemiş ve sürdürülebilirliği zayıf eğitim faaliyetlerine odaklanan veya eğitim alan kişilerin işgücüne katılımı sınırlı düzeyde kalan projeler,
 - (ç) İstihdam ve kent ekonomisine katkısı sınırlı olan üst yapı, restorasyon, sokak sağlıklılaştırma vb. odaklı projeler.
 - (d) Halihazırda başka bir kurum tarafından desteklenen projeler
- (5) Program kapsamında aşağıdaki nitelikteki projelere öncelik verilir:
 - (a) İstihdama veya göçün önlenmesine katkısı yüksek olan projeler,
 - (b) İleri ve/veya geri bağlantı etkisi yüksek sektörlerde uygulanan projeler,
 - (c) Yenilikçilik, ortaklık ve iş birliği boyutu güçlü projeler,
 - (ç) Proje kapsamında kullanılması öngörülen fiziksel mekânın yeni bir inşaat ile yapılması yerine âtil kamu binalarının değerlendirilerek karşılanmasını öngören projeler,
 - (d) Salgın ve/veya doğal afetlerden etkilenen toplum kesimlerinin desteklenmesi, kent ekonomilerine negatif etkilerinin azaltılması ve ekonomik iyileştirme çalışmalarının desteklenmesine yönelik projeler,

Kaynak kullandırılması

MADDE 7 – (1) Bakanlık, yılı bütçesinde Program için tahsis edilen ödeneği, yeni projeleri ve devam eden projelerin ödenek ihtiyaçlarını dikkate alarak kullandırır.

- (2) Bakanlık yeni projelerin sürelerini, ihale süreçlerini, yılı aşan uygulamaları ve dönemsel riskleri dikkate alarak projeye tahsis edilen Program katkısının tamamını ilgili Ajans özel hesabına aktarabilir.
- (3) Bütçe kaynaklarını etkili kullanmak amacıyla, sözleşmeye bağlanan proje ödenekleri saklı kalmak kaydıyla Bakanlığın Program kaynağında kesinti yapma yetkisi saklıdır.
- (4) Bakanlık, Ajanslar ve yararlanıcılar Program kaynağının etkin kullanımı için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.
- (5) Bakanlık, kaynak kullanımında etkinliği sağlamak amacıyla, Ajans özel hesabında bulunan ihtiyaç fazlası tutarların tamamının yahut belli bir kısmının, diğer Ajans özel hesaplarına ya da genel bütçeye gelir olarak kaydedilmesi için Bakanlık Merkez Muhasebe Birimi hesabına aktarılması talimatı verebilir.

Ajansın görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 8 – (1) Ajans, Programın öncelikleri ve amacına uygun şekilde proje geliştirilmesi, Ajans özel hesabının muhasebeleştirilmesi, projelerin değerlendirilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi, sözleşme yönetimi, görünürlük kuralları ve proje çıktılarının takibi ile her türlü proje iş ve işlemlerinin KAYS üzerinden takip edilmesi hususlarını bu Usul ve Esaslar ile ilgili mevzuat hükümlerine tabi olarak yürütmekle sorumludur.

- (2) Ajans, Program uygulamasının ve yürütülen projelerin etki düzeyini artırarak Program hedeflerinin daha üst düzeyde gerçekleşmesi amacıyla gerekli çalışmaları yürütür.

Destek Türleri

MADDE 9 – (1) Program kapsamında bu usul ve esaslarda belirlenen hükümler çerçevesinde güdümlü proje desteği, güdümlü finansman desteği, güdümlü faizsiz kredi desteği, fizibilite desteği ve mekânsal gelişme projeleri desteği usulüyle proje desteği sağlanabilir. Bu destek usullerine ilişkin bu usul ve esaslarda düzenleyici hükmün yer almadığı durumlarda Ajans destek mevzuatında yer alan ilgili hükümler kıyasen uygulanır.

- (2) Ayrıca Program kapsamında teklif çağrısı yöntemiyle Ajans mevzuatında öngörülen destekler uygulanabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Güdümlü Proje Desteğine İlişkin Esaslar

Proje hazırlık ve programa başvuru süreci

MADDE 10 – (1) Ajans, geliştirdiği veya başvuru sahipleri tarafından sunulan proje fikirlerini, bölge planı öncelikleri, sonuç odaklı programlar, projelerin uygulanabilirliği ve başvuru sahibinin kurumsal kapasitesini göz önünde bulundurarak önceliklendirir. Ajans öncelikli proje fikirlerini, başvuru sahibi ile birlikte geliştirir.

- (2) Ajans genel sekreteri, hazırlanan proje bilgi formları veya proje değerlendirme raporlarından uygun görülenleri, ekleri ve Ek-5'teki formata uygun olarak hazırlanan Ajans uygun görüş formu ile birlikte Bakanlığın belirleyeceği dönemler itibarıyla Bakanlığın onayına sunar.
- (3) İzin (imar, ruhsat vb.), kurul kararı (koruma kurulu vb.) veya onay (proje konusuyla ilgili onaylar) alınması gibi usuller içeren projelerde ilgili izin, onay veya karar süreçlerinin tamamlandığını tevsik eden belgeler, proje değerlendirme raporu ile birlikte Bakanlığa gönderilir.
- (4) Program kapsamında 08/11/2008 tarihli ve 27048 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan ve il özel idareleri, belediyeler, sanayi ve ticaret odaları için kanunen zorunlu olan Ajans bütçe paylarının ödenmesi ile ilgili hükümler geçerlidir. Ancak 17.11.2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesinin 11 inci fıkrası hükmü Program kapsamındaki projeler için de uygulanır. Bu hükümlerde belirtilen şartların yerine getirilmesinden Ajans sorumludur.
- (5) 25/11/2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliğine tabi olan projeler için "ÇED olumlu kararı" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı başvuru sahibi kurum tarafından alınarak proje değerlendirme raporu ile birlikte Ajansa sunulur.
- (6) Projeye konu taşınmazın mülkiyet ve proje kapsamında tahsis durumunu gösterir belgeler, proje değerlendirme raporu ile birlikte Ajansa sunulur.
- (7) Kamulaştırma, taşınmaz alımı, tahsisi ve/veya kiralanması bileşenlerini içeren projelerde, bu faaliyetler gerçekleştirilmeden proje değerlendirme raporu Ajans tarafından değerlendirilmez.
- (8) GÜDÜMLÜ projeler için kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, 10/07/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun uyarınca kamu tüzel kişiliği statüsü kazanmış araştırma altyapıları, imalatçı ve ihracatçı birlikleri, kooperatifler, organize sanayi bölgeleri, sanayi siteleri, serbest bölge işleticileri, teknoloji transfer ofisi şirketleri ile teknoloji geliştirme bölgesi, endüstri bölgesi ve iş geliştirme merkezi gibi kuruluşların yönetici şirketleri başvuru sahibi olabilir.
- (9) Program kapsamında GÜDÜMLÜ proje usulüyle verilecek desteğin yönetilmesi ile projelerin hazırlanması, onaylanması, yürütülmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin hususlarda bu usul ve esaslarda düzenleyici hükmün yer almadığı durumlarda Ajans destek mevzuatında yer alan GÜDÜMLÜ proje desteğine ilişkin hükümler kıyasen uygulanır.

Proje değerlendirme süreci

MADDE 11 – (1) Bakanlık tarafından proje değerlendirme raporu uygun görülen projeler ile proje bilgi formu uygun görülen mekânsal gelişme projeleri ve fizibilite desteği talepleri desteklenmek üzere Program kapsamına alınır.

- (2) Program kapsamında kullanılabilecek kaynak kalması ve Bakanlığın talep etmesi halinde yıl içinde yeni proje teklifleri Bakanlığa sunulabilir.
- (3) Bakanlık, gerekli gördüğü alanlarda proje hazırlanması için Ajansa re'sen görev verebilir. Ajans Bakanlık tarafından önerilen proje fikirleri için gerekli çalışmaları öncelikli olarak yerine getirir.
- (4) Bakanlık, resmi yazı ile sunulmasını takiben proje bilgi formlarını 30 gün, proje değerlendirme raporlarını ise 45 gün içinde değerlendirilir. Ancak projeye ilişkin teknik görüş alınması gereken durumlarda söz konusu süre uzatılabilir.
- (5) Bakanlık, yapılan değerlendirme sonucunda desteklenmesine karar verilen projeleri, sağlanacak destek miktarını da belirterek Ajansa bildirir.

Güdümlü projelere ilişkin esaslar

MADDE 12 – (1) Program kapsamında desteklenmek üzere Bakanlığa sunulacak proje tekliflerinin asgari bütçesi 1 milyon TL'dir.

- (2) Projelerin uygulama süresi en fazla 18 aydır.
- (3) Mevcut durumda başka bir devlet desteği ile yürütülen faaliyetler, 16/05/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında yürütülmesi öngörülen kentsel dönüşüm uygulamaları, sosyal hizmet projeleri, sokak sağlıklaştırma ve cephe iyileştirme uygulamaları, birincil tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile kalkınma ajansları destek mevzuatında güdümlü projeler için uygun görülmeyen nitelikteki faaliyetler Program kapsamında desteklenmez.
- (4) Eş finansman oranı yüksek olan projeler öncelikli olarak değerlendirilir,
- (5) Bakanlığa sunulacak proje tekliflerinde eş finansman oranı asgari yüzde 10'dur. Ancak Bakan onayı ile program kapsamına alınan projelerde bu şart aranmaz.
- (6) Yatırım programına tabi kamu kurum ve kuruluşlarının Program kapsamında desteklenen projelerinde sağlayacakları eş finansman tutarları için yatırım programından kaynak talep edilmemesi esastır.

Sözleşme imzalanması

MADDE 13 – (1) Proje değerlendirme raporu onayının Ajansa bildiriminden itibaren iki ay içinde Ajans ile yararlanıcı arasında sözleşme imzalanır. Bu süre içinde sözleşmesi imzalanmayan projeler Bakanlık tarafından Program kapsamından çıkarılabilir. Ajans adına sözleşme imzalamaya Ajans genel sekreteri yetkilidir.

- (2) Proje değerlendirme raporu, Ajans ile yararlanıcı arasında imzalanacak sözleşmenin ekinde yer alır. Ancak sözleşmenin süresi bitse dahi yararlanıcının yükümlülüğü, proje değerlendirme raporunda uygulama dönemi sonrasında yapılacağı belirtilen faaliyet ve işlemler için devam eder.
- (3) Projelerin uygulama süresi sözleşmenin imzalanmasıyla başlar.
- (4) Proje kapsamında şirket kurulması faaliyeti içeren projelerde, şirketin proje değerlendirme raporunda belirtilen süre içinde kurulması sağlanır ve şirketin ana sözleşmesi

imzalanmadan önce Ajanstan uygun görüş alınır. Bu husus, proje destek sözleşmesinde açıkça belirtilir.

- (5) Proje kapsamında şirket kurulması halinde bu şirketin gelirleri, proje tamamlandıktan sonra belirlenen süre boyunca sadece proje konusu faaliyette kullanılabilir. Bu hükmün uygulanmasına dönük hususlar ve uygulanacağı süre sözleşmede açıkça belirtilir.
- (6) Ajans, proje konusu faaliyetlerin sürdürülebilirliğini temin etmek üzere, proje kapsamındaki yönetim yapısının ve varsa oluşturulacak şirketin yönetim veya danışma organında mevzuatın imkân verdiği ölçüde yer alır. Sözleşmede Ajansın bu konudaki yetkisine yer verilir.
- (7) Program desteği ile oluşturulacak ortak üretim alanlarında (iş geliştirme merkezi, organize sanayi bölgesi, küçük sanayi sitesi vb.) sürdürülebilirliği sağlamak için Ajans, firma seçimi gibi kritik karar alma süreçlerine dahil edilir. Buna yönelik hükümlere sözleşmede yer verilir.
- (8) Yararlanıcı ile Ajans arasında imzalanacak sözleşmeye, proje uygulamalarında ve çıktılarında yararlanıcı kurumun gelir elde ettiği durumlarda elde edilecek gelirlerin belli bir oranının belirli bir süre boyunca program özel hesabına aktarılması yönünde hüküm konulabilir.
- (9) Ajansın gerekli gördüğü projeler için ihale dokümanları Ajansla paylaşılır ve Ajansın uygun görüşü alınır. Bu husus, sözleşmede açıkça ifade edilir.
- (10) Proje kapsamında yapılacak ihalelerin parasal tutarlarının proje değerlendirme raporunda ve bütçede bu faaliyet için belirtilen tutardan daha yüksek olmaması esastır.

Projelerin uygulanması

MADDE 14 – (1) Projelerde süre uzatım talepleri, proje uygulama süresinin bitiminden en az bir ay önce, projede öngörülen sürenin neden kullanılamadığına ilişkin gerekçeli açıklama ve revize iş programı ile birlikte yararlanıcının talebi ve Ajans uygun görüş formuyla birlikte en fazla 6 ay için olmak üzere Bakanlık onayına sunulur. Ancak projenin yürütülmesini büyük ölçüde zorlaştıran veya geçici olarak imkânsız hale getiren yargı süreçleri, beklenmeyen hâl veya mücbir sebepler nedeniyle Bakanlık tarafından bir defaya mahsus olmak ve altı ayı geçmemek üzere ilave süre verilebilir.

- (2) Proje değerlendirme raporunda yer almayan ve sözleşmede açıkça belirtilmeyen harcama kalemleri, uygun maliyet olarak kabul edilmez ve bunlara kaynak aktarılmaz.
- (3) Projenin bütçesini, proje bilgi formunu veya proje değerlendirme raporunda yer alan faaliyetleri değiştirmemek, destek tutarını artırmamak ve toplam proje bütçesinin yüzde 5'ini aşmamak kaydıyla bütçe başlıkları (insan kaynakları, ekipman malzeme, vb.) arasında proje süresi içerisinde yapılacak aktarımlar, Bakanlık onayı aranmaksızın Ajans onayıyla gerçekleştirilebilir.
- (4) Ajans yaptığı tüm revizyonları, ekinde Ajans uygun görüş formu ve güncellenmiş proje bilgi formu veya proje değerlendirme raporu olan resmi yazı ile Bakanlığa bildirir.

- (5) Proje değerlendirme raporunda yer almayan ve sözleşmede açıkça belirtilmeyen faaliyetlerin ve bütçe kalemlerinin eklenmesi ve/veya proje değerlendirme raporunda yer alanların çıkarılması veya değiştirilmesi ile projede yer değişikliği yapılması Ajansın uygun görüşü ve proje değerlendirme raporu revizyonunun Bakanlık tarafından onaylaması halinde mümkündür.
- (6) Yapılacak olan her türlü makine ve donanım tedarikinde teknik şartları karşılaması koşuluyla yerli isteklilere ve yerli ürün teklif edenlere sağlanacak fiyat avantajı hususunda 04/01/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 63 üncü maddesi çerçevesinde uygulama yürütülür.
- (7) Projede öngörülemeyen maliyet artışları sebebiyle oluşan ilave kaynak ihtiyacı olması durumunda bu talep, yararlanıcı tarafından gerekçe raporu ile birlikte Ajansa sunulur. Ajans tarafından talebin uygun görülmesi halinde Ajansın gerekçe hakkındaki görüşlerini ve bütçe artışı yapılmaması durumunda yaşanabilecek riskleri de yansıtan Ajans uygun görüş formu ile Bakanlık onayına sunulur. Bütçe artış talebi Bakanlık tarafından onaylanırsa proje bütçesi revize edilir.
- (8) Proje bütçesi artışlarında destek tutarı ve eş finansman, bütçe artış oranında artırılır.
- (9) Projenin onayından sonra gerçekleşen revizyonlarla eş finansmanın artırıldığı durumlarda Program desteği ve eş finansman oranı, yeni proje bütçesine göre ele alınır, hak ediş ödemeleri bu yeni orana göre gerçekleştirilir.
- (10) Projenin öngörülen bütçeden daha düşük maliyetle tamamlandığı durumda, projeye tahsis edildiği halde artan kaynak, Programın kaynağı olup Bakanlık tarafından uygun görüldüğü şekilde değerlendirilir. Söz konusu kaynağın, proje ile ilgili olsa dahi proje değerlendirme raporunda yer almayan faaliyetler için Bakanlık onayı olmaksızın kullanılması mümkün değildir.
- (11) Program kapsamında sağlanan destek tutarı toplamda yüzde 20'den fazla artırılamaz. Bu oran, projenin onaylanan ilk bütçesi baz alınarak hesaplanır.
- (12) Projenin tamamlanmasını riske atacak ve önceden öngörülemeyen durumların ortaya çıkması halinde destek tutarının yüzde 50'ye kadar artırılması ancak Bakan onayı ile mümkündür.
- (13) Yararlanıcının proje bütçesi artış talebi onaylanmadan proje bütçesinin üzerinde yüklenmeye girişilmesi durumunda ek maliyetin tamamı yararlanıcı tarafından karşılanır.
- (14) Uygulama imkânı kalmamış, son 6 ay içinde gerek faaliyet gerekse harcama olarak hiçbir ilerleme kaydedilemeyen veya hak ediş bildirilmeyen, proje yerinin değişmesinin projenin amacına ulaşması bakımından risk teşkil ettiği veya sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmeyen projeler, Bakanlık tarafından re'sen veya Ajansın bildirimi üzerine yapılacak değerlendirme neticesinde Programdan çıkarılabilir. Bu durumda Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 39 ve 40 ıncı maddeleri çerçevesinde desteğin durdurulması ve iptali hükümleri uygulanır.
- (15) Herhangi bir sebepten desteği iptal edilen yararlanıcının yeni proje teklifleri iptal işlemini takip eden iki sene boyunca Bakanlıkça değerlendirmeye alınmaz.

- (16) Yararlanıcının ve devralacak kurumun talebi ve Ajansın uygun görüşü ile Bakanlık tarafından proje yararlanıcısı değiştirilebilir. Proje kapsamında yapılmış sözleşme ile tüm hak ve yükümlülükler yeni yararlanıcıya devredilir. Yeni yararlanıcının da başvuru koşullarını taşıması şartı aranır.

Fizibilite desteği

MADDE 15 – (1) Bakanlık, Ek-1'de yer alan öncelikler çerçevesinde yatırım, üretim ve istihdama katkısı yüksek olabilecek büyük ölçekli projeler için Program kapsamında yararlanıcılara fizibilite hazırlama desteği verebilir.

- (2) Bu maddedeki hükümler dışında fizibilite desteğinin başvuru, onay ve uygulama süreçlerinde bu usul ve esaslardaki güdümlü proje başvuru, onay ve uygulama süreçleri işletilir.
- (3) Fizibilite desteği başvurusunda, hazırlanması planlanan fizibiliteye dair bilgiler içeren Ek-3'teki Fizibilite Desteği Başvuru Formu, fizibiliteye konu projeye dair bilgileri içeren Ek-2'deki Proje Bilgi Formu ile birlikte Bakanlığa sunulur.
- (4) Fizibilite desteğinde uygulama süresi, sözleşmenin imzalanmasından itibaren en fazla 12 aydır.
- (5) Fizibilite hazırlama süresince oluşabilecek maliyet artışları, eş finansman kaynağından karşılanır. Bunlar için destek miktarında artış talebinde bulunulmaz.
- (6) Fizibilite desteğinde eş finansman oranı asgari yüzde 25 'tir.
- (7) Ajans, fizibilite raporunun şekil, içerik ve nitelik bakımından uygunluğunu kontrol eder. Ajans hazırlanan fizibilitede revizyon isteme hakkına sahiptir.
- (8) Fizibilite desteğinde nihai ödeme, hazırlanan fizibilite raporunun Ajans tarafından onaylanmasından sonra yapılır.
- (9) Program kapsamında fizibilite desteği sağlanması, söz konusu projelerin uygulanması için Program kapsamında destek hakkı kazandırmaz. Ancak fizibilitesi hazırlandıktan sonraki dönemde başvuru koşullarını sağlamak kaydıyla bu projeler için de destek başvurusunda bulunulabilir.
- (10) Fizibilite desteği kapsamında bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan hallerde Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzunun fizibilite desteği ile ilgili hükümleri kıyasen uygulanır. Ancak fizibilite destek tutarının üst limiti ajans destek mevzuatında belirlenen limitin 5 katını geçemez.

Mekânsal gelişme projeleri

MADDE 16 – (1) Bölge planlarının uygulanmasının sağlanması ile bölgesel ve sektörel hedeflerle mekânsal gelişme önceliklerinin ilişkilendirilmesi amacıyla büyük ölçekli yatırımlar için yol gösterici nitelikte şehir, bölge veya havza düzeyinde mekânsal gelişme projeleri, Program kapsamında desteklenebilir.

- (2) Bu tür projeler, Ajansın teklifi veya Bakanlığın yönlendirmesi doğrultusunda, proje bilgi formu ile Bakanlığa sunulur. Bu projelerde proje değerlendirme raporu aranmaz. Ancak

mekânsal gelişme projeleri için yararlanıcı kurum tarafından hazırlanan şartname Ajansın değerlendirmeleriyle birlikte Bakanlığın görüşüne sunulur.

- (3) Proje kapsamında yapılacak ödemeler için proje dokümanlarının şekil, içerik ve nitelik bakımından uygunluğu Ajans tarafından kontrol edilir.
- (4) Bu projelerin nihai dokümanları Ajans tarafından Bakanlığın ve ilgili kurumların görüşüne sunulur. Nihai ödeme, görüşler alındıktan ve Ajans tarafından nihai dokümanların uygunluğu kontrol edildikten sonra yapılır.
- (5) Mekânsal gelişme projeleri için bu maddede belirtilen hususlar dışında bu usul ve esaslardaki güdümlü proje destek süreci ve proje uygulamalarına dair hükümler geçerlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Güdümlü Faizsiz Kredi ve Güdümlü Finansman Desteklerine İlişkin Esaslar

Proje hazırlık ve programa başvuru süreci

MADDE 17 – (1) Güdümlü faizsiz kredi desteği veya güdümlü finansman desteği ile desteklenmek üzere başvurulmuş projeler için anlaşmalı aracı kuruluşlar, yararlanıcı ile ilgili aracı kuruluş arasında yapılacak kredi sözleşmesinin süresi, destek verilecek kredilerin türleri, limitleri ve vadeleri ile ajansın sağlayacağı azami destek tutarları, desteğin kapsamı, finansman desteği ve anaparanın geri ödenme zamanı ile yararlanma ve ödeme koşulları gibi hususlar ajans tarafından belirlenir ve Bakanlık onayına sunulur.

- (2) Bakanlık onayının ardından güdümlü faizsiz kredi desteği ve güdümlü finansman desteği yöntemleriyle uygulanacak projelerin finansmanına ilişkin hususlar, bu usul ve esaslardaki hükümlere uygun şekilde ajanslar ve ilgili aracı kuruluşlar arasında akdedilecek ikili ve çok taraflı uygulama protokolleri ile belirlenir ve bunların birer nüshası ajanslar tarafından en geç üç iş günü içerisinde bilgi için Bakanlığa gönderilir. Bakanlık gerekli gördüğünde, ilgili aracı kuruluşlarla uygulama protokollerinin tabi olacağı çerçeve protokoller imzalayabilir.
- (3) Ajansın akdedeceği bu protokollerde; destek kapsamında kullanılabilecek kredilerin türleri, kapsamı, üst limitleri, vade seçenekleri, Program kapsamında verilecek azami destek miktarları, kredi taleplerini değerlendirme ve bildirim süresi, kredi taleplerinde başvurudan talep edilecek belgeler ile kredi teminatı, uygulanacak finansman desteği oranları, kredi kullanımları nedeniyle proje sahibinden talep edilebilecek işlem masrafları, desteğin ödenme usulü ve zamanı, ajansın ve ilgili aracı kuruluşların sorumlulukları, muacceliyet durumları, temerrüt hali, temerrüt faizi ve desteğin durdurulması veya iptal edilmesi, projelerin sözleşmede belirtilen kurallara uygun tamamlanamaması durumunda ilgili aracı kuruluşların ve ajansın hak ve yükümlülükleri ve uyuşmazlık hallerinde yetkili olacak mahkemeler, tebligat adresleri, protokolün süresi, gizlilik gibi desteğin uygulanma sürecine ilişkin hususlar detaylı bir şekilde düzenlenir. Bakanlık gerekli gördüğünde ajanslar için yukarıda sayılan hususları içeren tip protokoller hazırlayabilir.

Proje değerlendirme süreci

MADDE 18 – (1) Ajans ile ilgili aracı kuruluş arasındaki protokolün yapılmasından sonra bu kapsamda sunulacak proje önerileri proje değerlendirme raporuyla Bakanlığa sunulur. Proje değerlendirme raporu ekinde, imzalı ve kaşeli kredi uygunluk yazısı bulunmayan veya kredi uygunluk talebi henüz sonuçlandırılmamış başvurular için projenin teslim tarihine kadar ilgili aracı kuruluşa kredi uygunluk başvurusunda bulunduğunu belgeleyemeyen başvuru sahiplerinin başvuruları değerlendirmeye alınmaz. Kredi kabul yazısı yerine ilgili aracı kuruluştan verilen kredi uygunluk başvuru yazısı ile ajansa başvuran başvuru sahiplerinin kredi uygunluk talepleri, uygulama protokollerinde belirtilen süre içerisinde sonuçlandırılarak kredi talebi uygun görülenlerin ajans tarafından değerlendirilmesine devam edilir, kredi talebi uygun görülmeyenlerin başvuruları ise reddedilir.

(2) Kredi Garanti Fonundan kefalet talep eden başvuru sahiplerinin, söz konusu fon tarafından verilen hizmetler karşılığında ödedikleri komisyon ve masraflar uygun olmayan maliyetler olarak değerlendirilir.

(3) Yararlanıcıların mali yönetim risk ve kapasitelerine ilişkin kredibilite değerlendirmesi, ilgili aracı kuruluşlar tarafından kendi mevzuat ve uygulamaları çerçevesinde yapılır. Projelerin, teknik olarak değerlendirilmesi ise bu usul ve esaslarda belirtilen güdümlü projelere ilişkin değerlendirme süreci çerçevesinde yapılır.

(4) Güdümlü faizsiz kredi ve finansman desteğinden yararlanılması için başka bir devlet desteğinden yararlanmama koşulu 15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımı Hakkında Karar çerçevesinde sağlanan destekler bakımından uygulanmaz.

Desteklenecek projelere ilişkin esaslar

MADDE 19 – (1) Güdümlü faizsiz kredi ve güdümlü finansman destekleri kapsamında ön fizibilite raporu hazır olan projelerde bu Usul ve Esaslarda güdümlü projeler için tanımlanan başvuru sahipleri dışında kâr amacı güden kuruluşlar da başvuru sahibi veya proje ortağı olabilir. Ajans ön fizibilite raporu hazır olan projelerin hayata geçirilmesi amacıyla çağrıya çıkarak yatırımcı başvurularını alır. Bu başvuruların değerlendirilmesi, destek türü ve desteğe ilişkin bu usul ve esasların 17. maddesinde belirtilen diğer koşulları içeren kılavuz Ajans tarafından belirlenerek fizibilite raporlarıyla birlikte Bakanlık onayına sunulur. Bakanlık onayı alan kılavuz çerçevesinde Ajans, aracı kuruluşla protokol yaparak bölgesinden yatırımcı başvurularını alır ve bunların ön değerlendirmesini gerçekleştirir. Yapılan değerlendirme neticesinde seçilen yatırımcının güdümlü proje destek başvurusu Ajans tarafından Bakanlık onayına sunulur. Bu kapsamda Bakanlık tarafından bu usul ve esasların dördüncü bölümünde düzenlenen güdümlü finansman desteği veya güdümlü faizsiz kredi desteği sağlanabilir. Ayrıca bu kapsamdaki projeler için proje bütçesinin %10'una kadar hibe desteği de sağlanabilir.

Projelerin uygulanması

MADDE 20 – (1) Desteğin uygulama süreçlerinin takibi için, ajans ve ilgili aracı kuruluşlar arasında elektronik bir sistem tesis edilir.

(2) Projeler kapsamındaki satın almalarda kâr amacı güden kuruluşlar için Proje Uygulama Rehberi hükümleri uygulanmaz.

- (3) Güdümlü Finansman ve güdümlü faizsiz kredi desteğinde yararlanıcının kredi borcu sona erdiğinde, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 43'üncü maddesinde belirtilen mülkiyete dair sınırlamalar ortadan kalkar.
- (4) Güdümlü finansman desteği ve güdümlü faizsiz kredi desteğinde projenin tamamlandığı tarihin belirlenmesinde, proje uygulama süresi dikkate alınır.
- (5) Güdümlü finansman ve güdümlü faizsiz kredi destekleri için farklı bir düzenleme yapılmayan hususlarda bu usul ve esaslarda güdümlü projelere ilişkin belirtilen hükümler uygulanır.

BEşİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

İzleme ve değerlendirme

MADDE 21 – (1) Yararlanıcı, ara ve nihai raporlarda fiziki ve nakdi gerçekleşmeleri, performans göstergeleri itibarıyla ilerlemeleri, uygulamada karşılaşılan sorunları ve proje süresi veya maliyetleri üzerindeki riskleri Ajansa bildirir.

- (2) Ajans, her bir ara rapor için yerinde saha ziyareti yaparak beyan edilen bilgileri kontrol eder; bulguları içeren ve formatı Bakanlık tarafından iletilen izleme ziyareti raporunu hazırlar ve Bakanlığa sunar.
- (3) Ajans, projelere ilişkin ilerleme ve değişiklikleri, takip eden bir hafta içinde KAYS'a işleyerek bilgilerin güncelliğini temin eder.
- (4) Ajans, sözleşme süresince ve sözleşme sonrasında projenin etkin bir şekilde yürütülmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla gerekli önlemleri almaya yetkilidir. Bu kapsamda Ajans, bu usul ve esaslarda belirtilenler haricinde bilgi ve rapor isteyebilir; proje destek tutarının aktarımlarını, talep ettiği bilgi ve raporlar üzerinden takip edebilir.
- (5) Yararlanıcı, mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinde bu Usul ve Esasların 23 üncü maddesinde yer alan görünürlük kurallarına ve Ek-8'de yer alan örnek pano standartlarına uymak zorundadır. Projelerde görünürlük kurallarına riayet edilmesi Ajans tarafından takip edilir.
- (6) Ajans, proje tamamlandıktan sonraki 5 yıl boyunca projelerin sürdürülebilirliğinin yerinde değerlendirilmesi amacıyla yıllık izleme ziyaretleri yaparak raporlarını Bakanlığa sunar. Bakanlık, projenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için gerekli yönlendirmeleri yapmaya yetkilidir.
- (7) Bakanlık, program izlemesini Ajanslar tarafından sunulan raporlar ve KAYS üzerinden yapar.
- (8) Projenin nihai raporu projenin tamamlanmasının ardından 2 ay içinde Ajansın değerlendirmeleriyle birlikte Bakanlığa sunulur.
- (9) Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda proje bazında izleme ziyareti yapabilir.

- (10) Ajans, tamamlanan projeler için değerlendirme amacıyla ilave bilgi ve belge isteyebileceği gibi yerinde ziyaret ve görüşme usulüyle değerlendirme çalışmaları yapabilir. Yararlanıcının ajansın bu yöndeki taleplerini karşılaması zorunludur.
- (11) Değerlendirme sonuçları Bakanlık tarafından sonraki programlama döneminde Programın geliştirilmesi çalışmalarında kullanılır.

Yazışmalar

MADDE 22 – (1) Bakanlığa sunulan rapor, form gibi dokümanlar, Word, PDF gibi karakter tanımlaması olan bir formatta sunulur. Bütçe gibi rakamsal bilgi içeren dokümanlar Excel formatında sunulur.

- (2) Programa ilişkin bilgi, belge ve yazışmalar ilgili yararlanıcının tabi olduğu yasal süreler boyunca saklanır ve gerektiğinde izleme, değerlendirme ve denetimden sorumlu kurum ve şahıslara ibraz edilir.

Görünürlük kuralları

MADDE 23 – (1) Ajans, görünürlüğü sağlamak için gerekli platformlarda (internet sayfası, sosyal medya vb.) Programın tanıtımını yapar.

- (2) Program kapsamında yürütülen projelerde, programın görünürlüğünü sağlamak amacıyla; alınan tüm malzeme ve ekipmanlar ile üretilen tüm belgelerde; gerçekleştirilen toplantı, seminer, eğitim vb. faaliyetlerde projeyi açıkça tanımlayan afiş ve posterlerde; gerçekleştirilen yapım işlerinde, projenin uygulandığı alanda projeyi açıkça tanımlayan panolarda; projenin tanıtımını sağlamak amacıyla hazırlanan basın duyurusu, broşür, föy, kitapçık vb. tanıtım materyallerinde görünür ebatla ve Ek-8’de belirtildiği şekilde bir pano hazırlanmalı ve Bakanlık, Program ve Ajans logoları bulunmalı ve logoların altında Bakanlığın, Programın ve Ajansın açık isimleri örnekte belirtildiği şekilde yazılmalıdır.
- (3) Program veya desteklenen projelerle ilgili sosyal medya paylaşımlarında ve web haberlerinde Bakanlık, Program ve Ajans görünürlüğüne yer verilir ve Ajans logosuyla birlikte Bakanlık ve Programın logoları da kullanılır.
- (4) Basılı belgelerde *“Bu yayının içeriğinden sadece <yazarı/yüklenici/yararlanıcı> sorumludur ve hiçbir surette Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın görüşlerini yansıtmaz.”* ifadesi mutlaka yer almalıdır.
- (5) Projenin tamamlanmasının ardından imkanlar çerçevesinde, projenin mahiyetine ve büyüklüğüne uygun bir tanıtım faaliyeti gerçekleştirilir.
- (6) Ajans, projede görünürlük kurallarına uyulmadığını tespit ederse, ilgili proje faaliyetinin maliyetinin uygun olmadığına karar verebilir.
- (7) Yararlanıcının, Program desteğini görünür kılma yükümlülüğü, proje nihai ödemesi yapıldıktan sonraki 5 (beş) yıl boyunca devam eder.

Denetim

MADDE 24 – (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılan harcamalar Sayıştay denetimine tabidir. Ayrıca projeler kapsamında gerçekleştirilen tüm iş ve işlemlerin denetimi, yararlanıcı

kurum veya kuruluşun tabi olduğu denetim mevzuatı uyarınca gerçekleştirilerek denetim sonuçları Ajansa bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hususlar

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 25 – (1) Program kapsamında verilecek desteğin yönetilmesi ile projelerin hazırlanması, onaylanması, yürütülmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin hususlarda bu usul ve esaslarda düzenleyici hükmün yer almadığı durumlarda kalkınma ajansları destek mevzuatında yer alan güdümlü proje desteğine ilişkin hükümler kıyasen uygulanır.

(2) Yukarıda atıf yapılan mevzuat ile Ajans yönetim kuruluna tanınmış olan karar ve onay yetki ve görevleri, sadece bu Programın gerektirdiği işlemler için Ajans genel sekreteri tarafından kullanılır.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 26 – (1) Bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümlerin yürütülmesinde ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesinde Bakanlık yetkilidir. Ancak, yararlanıcıların projeleri ile ilgili girdiği yüklenmeler ve yaptıkları sözleşmeler kapsamında ortaya çıkacak hukuki ihtilaflar yararlanıcı tarafından takip edilir. Yararlanıcının proje uygulamalarındaki iş ve işlemlerinden dolayı Bakanlık ve Ajansa herhangi bir sorumluluk atfedilemez.

Yetkili makamlar

MADDE 27 – (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında Bakan tarafından yapılması gereken iş ve işlemlerden; Program kapsamına yeni proje alınması, devam eden projelerin revizyonunun onaylanması, Program kapsamından çıkarılması ve programla ilgili diğer yazışmalar Genel Müdür tarafından yerine getirilir.

Yürürlük

MADDE 28 – (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın, Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın ve Sayıştay'ın görüşleri alınan bu Usul ve Esaslar, 01/01/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Bakan onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29 – (1) Bu Usul ve Esaslardaki hükümleri Bakan yürütür.